

Temat IX

Funkcje. Ciągłość funkcji.

0. Znaleźć granicę lewostronną i prawostronną funkcji:

a) $f(x) = 2^{\frac{1}{x-1}}$, w punkcie $x = 1$,

b) $f(x) = \frac{2^{\frac{1}{x}} + 3}{3^{\frac{1}{x}} + 2}$, w punkcie $x = 0$.

1. Znaleźć funkcje $f(g(x))$ oraz $g(f(x))$, gdy:

a) $f(x) = 1 - x^2$, $g(x) = 2x + 3$;

b) $f(x) = -17$, $g(x) = |x|$;

c) $f(x) = \sqrt{x^2 - 3}$, $g(x) = x^2 + 3$;

d) $f(x) = x^2 + 1$, $g(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$;

e) $f(x) = x^3 - 4$, $g(x) = \sqrt[3]{x + 4}$.

2. Znaleźć funkcję postaci $f(x) = x^k$ (k nie musi być całkowite) oraz funkcję $g(x)$ tak, aby zachodziło $f(g(x)) = h(x)$, gdzie:

a) $h(x) = \frac{1}{1 + x^2}$;

b) $h(x) = \frac{1}{\sqrt{x + 10}}$;

c) $h(x) = \frac{1}{(1 + x + x^2)^3}$.

3. Niech $f(x) = 1 + x^2$. Znaleźć taką funkcję $g(x)$, aby zachodziło

$$f(g(x)) = 1 + x^2 - 2x^3 + x^4.$$

4. Niech $g(x) = 1 + \sqrt{x}$. Znaleźć taką funkcję $f(x)$, aby zachodziło

$$f(g(x)) = 3 + 2\sqrt{x} + x.$$

5. Wyznaczyć $g(x)$ takie, by zachodziło $f(g(x)) = h(x)$, gdzie

$$f(x) = x^2, \quad h(x) = x^4 + 1.$$

6. a) Czy można tak dobrać wartość $f(1)$, by funkcja określona dla $x \neq 1$ wzorem

$$f(x) = \frac{|x - 1|}{(x - 1)^3}$$

była ciągła na $\mathbb{R}$?

b) Czy można tak dobrać wartości $f(-2)$, $f(3)$, by funkcja określona dla $x \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 3\}$ wzorem

$$f(x) = \frac{x + 1}{x^2 - x - 6}$$

była ciągła na $\mathbb{R}$?

c) Czy można tak dobrać wartości $f(-1)$, $f(1)$, by funkcja określona dla $x \in \mathbb{R} \setminus \{-1, 1\}$ wzorem

$$f(x) = \frac{|x^2 - 1|}{x^2 - 1}$$

była ciągła na $\mathbb{R}$?

7. a) Wykaż, że równanie $x^4 + 2x - 1 = 0$ posiada pierwiastek rzeczywisty w przedziale $[0, 1]$.
b) Wykaż, że równanie $x^5 - 5x^3 + 3 = 0$ posiada pierwiastek rzeczywisty w przedziale $[-3, 2]$.
c) Wykaż, że równanie $x^3 - 4x + 1 = 0$ posiada trzy różne pierwiastki rzeczywiste.
d) Wykaż, że istnieje liczba x pomiędzy $\frac{\pi}{2}$ a π taka, że $\operatorname{tg} x = -x$.

8. W jakich punktach ciągła jest funkcja

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x \in \mathbb{Q}, \\ x^2, & x \notin \mathbb{Q} \end{cases}?$$

Krzysztof Barański i Waldemar Pałuba